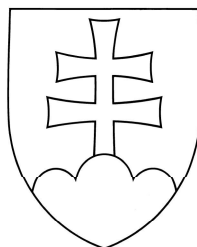

Číslo spisu

OU-BR-OSZP-2025/005114-024

Brezno

14. 08. 2025

ZÁVÄZNÉ STANOVISKO ZO ZISŤOVACIEHO KONANIA

Výrok

Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. l) v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov určuje podľa § 29 ods. 2, v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov po vykonaní zisťovacieho konania navrhovanej činnosti „Lom Leňušská – využitie odpadov na čiastočné uzavretie banského diela“,

navrhovateľa ROLTA, s.r.o., Staničná 4181, 97701 Brezno, IČO: 36 699 551:

navrhovaná činnosť „Lom Leňušská – využitie odpadov na čiastočné uzavretie banského diela“, uvedená v predloženom zámere

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V súlade s ustanovením § 2 písm. d) a § 29 ods. 15 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa pre navrhovanú činnosť „Lom Leňušská – využitie odpadov na čiastočné uzavretie banského diela“ určujú nasledovné opatrenia na zabránenie a zmiernenie znečisťovania životného prostredia:

- Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu.
- Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania.
- Na spätné zasypávanie sa môžu využívať len odpady v súlade s § 20 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch
- Pri stavebných prácach používať stroje, len v dobrom stavebno - technickom stave s cieľom predchádzania negatívnych vplyvov na okolité prírodné prostredie.
- Všetky práce vykonávať tak, aby nedochádzalo k poškodeniu, zničeniu resp. ku zbytočnému úhynu rastlín a živočíchov alebo ich biotopov podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny.
- Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – vlastník alebo správca pozemku sú povinní odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname

Európskej únie a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

- Realizovanými prácami a úpravami sa nesmú ohroziť a ani obmedziť účastníci cestnej premávky miestnych komunikácií, počas užívania sa nesmie komunikácia poškodiť alebo zničiť.
- Používať iba stroje a zariadenia vhodné pre danú činnosť a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.
- Dôrazne sledovať a zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo predmetného územia na obmedzenie znečistenia cestných komunikácií.
- Prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy.
- Na mieste realizácie nebudú vymieňané oleje a iné náplne, vykonávané opravy stavebných a prepravných mechanizmov, pri ktorých by mohlo dôjsť k úniku nebezpečných látok.
- Skladovanie kvapalných znečisťujúcich látok bude vykonávané v dvojplášťovej nádrži, stáčanie znečisťujúcich látok do tejto nádrže bude vykonávané v zmysle platnej legislatívy nad vyhovujúcou plochou.
- Dodržiavať nevyhnutné bezpečnostné opatrenia najmä pri prácach v blízkosti jestvujúcich inžinierskych sietí, pri prácach vo výškach a pod.
- Nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov s nadmerným množstvom znečisťujúcich látok vo výfukových plynoch.
- Dodržiavať všetky nutné opatrenia, aby nedošlo k úniku znečisťujúcich látok do okolitého prostredia spôsobujúcich možnú situáciu mimoriadneho zhoršenia vôd.
- Zabezpečiť, aby stroje a strojné zariadenia pri realizačných prácach neznečisťovali a neznižovali kvalitu povrchových a podzemných vôd posudzovaného územia.
- Používať a preferovať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám, aby nedochádzalo k narušeniu kvality podzemnej a povrchovej vody.
- Zabezpečiť a v priebehu činnosti dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii s ropnými látkami a kontrolovať stav mechanizačných prostriedkov.
- Obmedziť manipuláciu so znečisťujúcimi látkami na minimum.
- Zabezpečiť všetky skladovacie priestory, v ktorých budú prítomné alebo môžu potenciálne byť prítomné znečisťujúce látky certifikovaným materiálom odolným voči pôsobeniu ropných látok.
- Pred začatím zasypania ťažobnej jamy odstrániť z nej všetky prípadné znečistenia (znečistené predmety, materiály, horniny, zeminy, ...), ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia povrchových vôd alebo podzemných vôd.
- Odpad navrhovaný na zasypanie ťažobnej jamy musí byť čistý, nemôže obsahovať odpady a látky, ktoré majú nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových vôd alebo podzemných vôd.
- Zabezpečiť, aby lokalita nebola využívaná ako nelegálna skládka odpadov.

Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický

Okres: Brezno

Obec: Braväcovo

Katastrálne územie: Braväcovo

Parcelné číslo: KN-C 1226 a 1200/7

Povaha a rozsah navrhovanej činnosti

Účelom navrhovanej činnosti je rekultivácia územia s využitím inertného odpadu. Po vydobytí vyčíslených vyťažiteľných zásob nerastu bude ložisko vyhradeného nerastu – stavebného kameňa (kremičitá pararula) na pozemkoch parc. KN C 1226, 1200/7 v kat. území Braväcovo považované za vydobyté.

Likvidácia lomu sa plánuje uskutočniť vyplnením vnútra lomu vhodným povoleným materiálom, za vzniku násypu, ktorý bude výškovo rozčlenený na stupne. Spätné zasypávanie vyťažených priestorov lomov sa považuje za činnosť vykonávanú banským spôsobom. Ide o súčasť technickej rekultivácie, ktorá slúži na zahľadzenie ťažobnej činnosti, ktorou v teréne vznikla depresia.

Navrhovaným spôsobom orientovania stupňov v lome bude vytvorený pomerne priaznivý geomorfologický priebeh vzhľadu povrchu násypu, vhodný na zalesnenie. Na rekultiváciu bude v lome použitý zásypový materiál v objeme cca 40 000 ton ročne. Zásypový materiál bude predstavovať inertné odpady v súlade so zákonom č.79/2015 Z. z. o odpadoch. Parcela sa nachádza mimo územia NP Nízke Tatry, avšak v jeho ochrannom pásme (2. stupeň ochrany). Predmetné územie leží mimo ochranného pásma vodného zdroja. V blízkosti parcely preteká potok Leňuška.

Opis technického a technologického riešenia

Posudzované územie sa nachádza v katastrálnom území obce Bravčovo, okres Brezno, kraj Banskobystrický. Obec Bravčovo sa rozprestiera na južných svahoch Nízkyh Tatier, v nadmorskej výške 650 m n.m 12 km východne od mesta Brezna.

Kameňolom Leňušská je situovaný po pravej strane cesty do doliny Leňušská, z ktorej je viditeľný, cca 530 m od štátnej cesty číslo 66 v úseku Brezno - Červená Skala, za obcou Beňuš.

Územie sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry.

Likvidácia lomu

Spôsob likvidácie lomu, členenie, časová a vecná nadväznosť likvidačných prác

Likvidácia lomu sa plánuje uskutočniť vyplnením vnútra lomu vhodným povoleným materiálom, za vzniku násypu, ktorý bude výškovo rozčlenený na stupne.

Navrhovaným spôsobom orientovania stupňov v lome bude vytvorený pomerne priaznivý geomorfologický priebeh vzhľadom povrchu násypu, vhodný na zalesnenie. Na rekultiváciu bude v lome použitý zásypový materiál v objeme cca 40 000 ton ročne. Zásypový materiál bude musieť byť v súlade so zákonom o odpadoch a vykonávajúcou vyhláškou.

Úprava svahov a dna lomu a odvalov. Spôsob zabezpečenia nebezpečných otvorov a priehlbni

Plánovaným spôsobom a rozsahom likvidácie lomu, nadobudne priestor lomu úplne iné morfológické pomery, aké v dôsledku mnohoročného dobývania nerastu a spôsobu rozfárانيا horninového masívu ložiskového telesa dolomitu, jestvujú v lome v súčasnosti.

V dôsledku spôsobu a rozsahu likvidácie lomu, kedy vo vnútri lomu sa predpokladá vytvorenie násypu založenom na stupňoch, dôjde temer k úplnému prekrytiu svahov doteraz vytvorených rezov, vrátane ich miernych zmien spôsobených plánovaným dotážením ešte vyťažiteľných zásob nerastu.

Rozsah plánovaného násypu neprekryje len niektoré vrcholové časti niektorých rezov, ktorými bol dobývaný nerast, avšak pri prácach súvisiacich s likvidáciou lomu, budú tieto časti rezov upravené do bezpečného stavu a priebehu, ktorým budú nadväzovať na geomorfologické pomery v bezprostredne priľahlom území k lomu.

Vznikom násypu založenom na stupňoch, dôjde ku vzniku situácie, ktorá rieši úpravu dna lomu, odvalov, i zabezpečenie nebezpečných otvorov a priehlbni, a územie likvidovaného lomu uvádza do bezpečného stavu.

Zabezpečenie, odstránenie (likvidácia) budov a zariadení

Po ukončení prác súvisiacich s likvidáciou lomu, budú všetky strojné zariadenia z lomu odstránené (odvezené). Ponechanie niektorého z malých stavebných objektov v lome, ako aj prívodu elektrickej energie, spoločnosť dorieši s vlastníkom pozemku pri ukončovaní prác súvisiacich s likvidáciou lomu.

Spôsob kontroly likvidačných prác

Plánovaný spôsob likvidácie lomu v rozsahu tohto plánu likvidácie lomu predpokladá, že dôjde k vytvoreniu primerane stabilizovaného povrchu územia, ktorého morfológický vzhľad by mal čo možno najmenej rušivým spôsobom splynúť s morfológiou územia v blízkom okolí lomu.

Pretože sa predpokladá postupné ozelenenie novovytvorených plošín a svahov násypu, založenom na stupňoch, trávnatým porastom a drevinami, pod ktorým budú ukryté, príp. drobné prejavy nestability lokálnych častí svahov (plošné oplachovanie a zliezanie zemitého a menej hmotného materiálu so vznikom a vývojom malých výmoľov a pod. spôsobených najmä stekaním zrážkových vôd po svahoch násypu), kontrola územia likvidovaného lomu bude spočívať najmä v sledovaní stability generálneho svahu násypu tvoreného, na tomto mieste bližšie nešpecifikovanými, povolenými zeminami a hmotami, ktorý vznikne po ukončení prác na likvidácii lomu.

Kontrola stability generálneho svahu násypu bude vykonávaná spôsobom sledovania prípadných posunov priebehu päty novovzniknutého svahu v 2-3 bodoch pripojených na geodetickú sieť v lome, pevne stabilizovaných na okrajoch päty tohoto svahu.

Keďže práce spojené s likvidáciou lomu budú prebiehať najmä v smere zdola - nahor, s kontrolou päty svahu násypu, ktorá bude súčasne aj päťou generálneho svahu, sa započne ešte v priebehu prác likvidácie lomu, po ukončení vyplnenia jamy (priehlbne), pochádzajúcej s vydobytia vyťažiteľných zásob nerastu, vhodným povoleným materiálom.

Pri kontrole stability svahu násypu sa predpokladajú nasledujúce lehoty:

a) v priebehu prác na likvidácii lomu:

- 1 x za 1 mesiac (30 dní) bežnou vizuálnou prehliadkou
- 1 x za 6 mesiacov (180 dní) geodetickými prácami

b) po ukončení prác na likvidácii lomu po dobu 3 rokov:

- 1 x za 3 mesiace (90 dní) bežnou vizuálnou prehliadkou
- 1 x za 1 rok (365 dní) geodetickými prácami

Pri kontrole stability svahov stupňov násypu plánuje navrhovateľ nasledujúce lehoty:

a) v miestach prebiehajúceho kypovania hmôt:

- pred každou pracovnou smenou a podľa potreby aj v jej priebehu pred každým zachádzaním motorového vozidla, príp. lopatového kolesového nakladača, k miestu a na miesto kypovania dovezených (umiestňovaných) hmôt na vytváraný násyp: bežnou vizuálnou prehliadkou.

Kontrolu stability svahu násypu spôsobom bežnej vizuálnej prehliadky bude v uvedených lehotách vykonávať zodpovedný vedúci zamestnanec, zodpovedný za činnosť vykonávanú banským spôsobom v spoločnosti (ďalej „zodpovedný vedúci zamestnanec“).

Kontroly stability svahu násypu geodetickým spôsobom vykoná banský merač a jej výsledky budú súčasťou banskomeračskej dokumentácie.

Kontrolu stability svahov postupne vytváraného násypu spôsobom bežnej vizuálnej prehliadky bude v uvedených lehotách vykonávať zamestnanec, určený spoločnosťou, ktorý bude zodpovedný za riadenie prác na plánovanej likvidácii lomu. Výsledky kontroly tento zamestnanec zaznamená do osobitnej, k tejto problematike určenej, knihy prehliadok likvidovaného lomu.

Do tejto knihy prehliadok likvidovaného lomu, výsledky svojich kontrol zaznamená aj zodpovedný vedúci zamestnanec.

V prípade, že v priebehu realizácie prác spojených s likvidáciou lomu alebo v lehote do 3 rokov po ukončení týchto prác dôjde k zisteniu poznatkov o porušení stability svahu, prehliadky sa budú uskutočňovať podľa potreby v kratších lehotách, pričom spôsob prípadnej stabilizácie porušenej časti svahu bude riešený v samostatnej dokumentácii.

Po uplynutí lehoty 3 rokov od ukončenia prác na likvidácii lomu, keď nedôjde k porušeniu stability svahu násypu, územie likvidovaného lomu bude považované za stabilizované a bude ukončený preukazný spôsob vykonávania kontrol stability svahu násypu.

V území likvidovaného lomu sa nenachádzajú žiadne povrchové zariadenia, preto ich kontrola nie je aktuálna.

Kontrolu všetkých druhov materiálov (hmôt) vrátane inertných odpadov, ktoré po ich recyklácii v lome, podľa aktuálnosti príp. aj bez predchádzajúcej recyklácie v lome, ktoré budú trvalo uložené v násype umiestnenom v likvidovanom lome, vykoná zamestnanec určený spoločnosťou, ktorý bude poverený kontrolou do lomu dovážaných povolených materiálov (hmôt) k recyklácii alebo k priamemu uloženiu do násypu, a riadením ich trvalého ukladania do likvidovaného lomu (ďalej „určený zamestnanec“).

Kontrola bude spočívať v nasledovných úkonoch:

- vizuálna kontrola povrchu obsahu korby nákladného motorového vozidla, ktorý má byť vysypaný na plochu územia recyklácie, príp. priamo na trvalé uloženie, a porovnanie jej obsahu, ktorý deklaruje pôvodca materiálu. Tento úkon sa uskutoční pri vstupe do lomu alebo pri vstupe na plochu územia plánovaných likvidačných prác.

- pri zhode obsahu korby s obsahom deklarovaným pôvodcom materiálu, dá určený zamestnanec vodičovi kontrolovaného nákladného motorového vozidla pokyn na vysypanie obsahu korby na ním určené miesto;

- v prípade, že počas vysypávania obsahu korby, alebo po jeho vysypaní určený zamestnanec zistí nezhodu medzi deklarovaným a skutočne dovezeným materiálom, spoločnosť (organizácia, ktorá má povolenú likvidáciu lomu) na náklady jeho pôvodcu zabezpečí odstránenie nepovoleného materiálu, ktorý bol už vysypaný, ledaže by dodatočne pôvodca materiálu neodkladne predložil spoločnosti relevantný doklad o tom, že dovezený a vysypaný materiál svojimi vlastnosťami neohrozí jednotlivé zložky životného prostredia.

Pokiaľ určený zamestnanec zistí pri vstupnej vizuálnej kontrole dovezených hmôt (materiálu) pred jeho vysypaním nezhody medzi deklarovaným a skutočne dovezeným materiálom, vráti neprevzatý materiál jeho pôvodcovi.

Pred vyklopením a po vyklopení vizuálne skontrolované dovezené povolené materiály a odpady budú trvalo ukladané do likvidovaného lomu spôsobom a v rozsahu, ktorý je uvedený v tomto pláne likvidácie lomu.

Plán likvidácie nerieši biologickú rekultiváciu novovytvoreného svahu, ale poskytuje len základné informácie k optimálnemu ozeleneniu konečného reliéfu terénu. Konečná úprava terénu bude spočívať v zalesnení samo náletom, resp. riadenou sukcesiou.

Činnosť spätného zasypávania bude vykonávaná takým spôsobom, že v jej priebehu nevzniknú stavy, ktoré by vyžadovali riešenie odvodňovania lomu. Nepredpokladá sa vznik ani plytkých vodných plôch po výdatných zrážkach, pretože hlinisko bude zarovnávané a vyspádované na odvedenie zrážkových vôd.

Využitie lomu a zariadení po skončení likvidačných prác

Po ukončení prác na likvidácii lomu – technickej časti rekultivácie dobývaním ložiska dotknutého územia, bude pozemok, ktorý je v KN vedený s druhom pozemku „ostatná plocha“ zalesnený, k čomu to v podstate predurčuje jednak všeobecne prijateľný plánovaný tvar povrchu násypu, založenom na početných stupňoch, a jednak stromový lesný porast zmierni a zlepši estetický obraz krajiny na priestor likvidovaného lomu a k nemu blízko priliehajúmu územiu.

Odôvodnenie

Navrhovateľ, spoločnosť ROLTA, s.r.o., Staničná 4181, 97701 Brezno, IČO: 36 699 551 v zastúpení spoločnosťou DETOX s.r.o., Zvolenská cesta 139, 974 05 Banská Bystrica, IČO: 31 582 028, doručil dňa 24.03.2025 Okresnému úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OU BR“) v súlade s § 18 ods. 2 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o EIA“) a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona o EIA zámer navrhovanej činnosti „Lom Leňušská – využitie odpadov na čiastočné uzavretie banského diela“, vypracovaný podľa prílohy č. 9 k zákonu o EIA. Zámer vypracovala DETOX, s.r.o., Banská Bystrica, 03/2025.

OU BR následne upovedomilo listom č. OU-BR-OSZP-2025/005114-003, zo dňa 09.04.2025 o tom, že dňom doručenia zámeru začalo zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a podľa § 29 ods. 3 zákona o EIA zaslalo vyššie uvedeným upovedomením zámer povoliujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, rezortnému orgánu a dotknutej obci, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, s možnosťou o zaujatie stanoviska v zákonom stanovenej lehote. OU BR zároveň uvedeným listom informovalo o určení termínu ústneho pojednávania a prizvalo naň navrhovateľa.

Súčasne OU BR podľa § 29 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 09.04.2025 zverejnilo zámer navrhovanej činnosti v centrálnom informačnom systéme, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk>

Na tejto adrese OU BR zároveň informovalo verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o EIA.

Navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 zákona o EIA nasledovne:

- bod č. 11 „Odpadové hospodárstvo“, položka č. 6 Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania ostatných odpadov v mobilných zariadeniach a zhodnocovania uvedeného v položke 2- od 5 000 t/rok do 200 000 t/rok; od 50 000 t/rok do 200 000 t/rok pre stavebný odpad, zisťovacie konanie.

Podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona o EIA musí byť predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť uvedená v prílohe č. 8 časti B zákona o EIA. .

Dňa 07.05.2025 sa na OU BR v súlade § 29 ods. 6 zákona o EIA uskutočnilo ústne pojednávanie s navrhovateľom, a dotknutými orgánmi. V rámci ústneho pojednávania mali možnosť sa oboznámiť s podkladmi na vydanie záväzného stanoviska. Vzhľadom na obsah stanovísk doručených k zámeru navrhovanej činnosti OU BR spoločne s prítomnými zástupcami jednotlivých orgánov bližšie prejednali nasledovné stanoviská: OU BB – OSZP; BBSK, OU BR – PLO. Prítomní boli informovaní o ďalšom postupe zisťovacieho konania. Na základe doručených stanovísk bolo potrebné, aby navrhovateľ doručil doplňujúce podklady, a zároveň sa vysporiadal s obsahom niektorých stanovísk. OU BR pristúpi k možnosti podľa § 29 ods. 8 zákona o EIA – vyžiadaniu doplňujúcich informácií od navrhovateľa. Jednalo sa o stanoviská OU BB – OSZP; BBSK, OU BR – PLO.

Z dôvodu potreby doplňujúcich informácií od navrhovateľa, lehota na vydanie záväzného stanoviska sa podľa § 29 ods. 11 zákona o EIA predĺžila na 90 dní. Navrhovateľ bol písomne informovaný o dôvodoch tohto predĺženia a o očakávanom termíne vydania záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania.

K zámeru navrhovanej činnosti bolo na OU BR podľa § 29 ods. 4 zákona o EIA doručených celkovo 12ks stanovísk od dotknutých orgánov, rezortného orgánu, povoliujúceho orgánu, ktoré uvádzame v skrátenej forme.

1. Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BR-OSZP-2025/006026-002 zo dňa 10.04.2025, zaslal stanovisko ku navrhovanej činnosti bez pripomienok.
2. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, list č. 20695/2025 zo dňa 11.04.2025, zaslal stanovisko ku navrhovanej činnosti bez pripomienok.
3. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát, list č. OU-BB-OOP6-2025/022651-002/6GJ zo dňa 14.04.2025, zaslal stanovisko ku navrhovanej činnosti bez pripomienok.

4. Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BR-OSZP-2025/006203-002 zo dňa 15.04.2025, vo svojom stanovisku uviedol nasledovné, uvedené v skrátenej forme:

Lom Leňušská je existujúcim stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona o ochrane ovzdušia. V zmysle prílohy č. 1 ku vyhláške MŽP č. 248/2023 Z. z. je predmetný zdroj kategorizovaný ako: 3 Výroba nekovových minerálnych produktov 3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa – stredný zdroj s prahovou

kapacitou > 0 Z tohto dôvodu pre navrhovanú činnosť budú naďalej platiť aktuálne všeobecné požiadavky na zdroje znečisťovania ovzdušia uvedené v prílohe č. 3 k vyhláske MŽP č. 248/2023 Z. z. – Všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky a to najmä: bod 1.2.7 Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu; bod 1.2.8 Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania.

Zároveň upozorňujeme na dodržiavanie povinností prevádzkovateľa stredných zdrojov uvedených v § 34 zákona o ochrane ovzdušia.

Vyjadrenie: OU BR akceptuje a súčasne uvádza, že navrhovateľ je v súvislosti s navrhovanou činnosťou povinný dodržiavať všetky platné právne predpisy, podmienky sú uvedené vo výrokovej časti.

5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom Banská Bystrica, list č. RÚVTBB/OHŽPaZ/2923/6025/2025 zo dňa 16.04.2025, zaslal stanovisko ku navrhovanej činnosti bez pripomienok.

6. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, list č. OBUBB_1302-1671/2025-1 zo dňa 23.04.2025, zaslal stanovisko ku navrhovanej činnosti bez pripomienok.

7. Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BB-OSZP2-2025/022954-002 zo dňa 24.04.2025, vo svojom stanovisku uviedol nasledovné, uvedené v skrátenej forme:

Okresný úrad v sídle kraja má za to, že odpady katalógového čísla 17 03 02 - bituménové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01 a katalógového čísla 17 09 04 - zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03, ktoré navrhovateľ uvádza v zámere navrhovanej činnosti, a ktoré sa majú využívať na spätné zasypávanie na predmetných pozemkoch, nie sú v súlade s § 20 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. Na základe vyššie uvedeného okresný úrad v sídle kraja požaduje, aby bol zámer navrhovanej činnosti upravený tak, že bude obsahovať zoznam odpadov, ktoré sa budú využívať na spätné zasypávanie v súlade s § 20 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z..

Vyjadrenie: OU BR akceptuje. Navrhovateľ je povinný zosúladiť zoznam druhov odpadov podľa platnej legislatívy. Podmienka je uvedená vo výrokovej časti.

8. Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia, list č. 10839/2025/ODDUPZP-2 zo dňa 25.04.2025, vo svojom stanovisku uviedol nasledovné, uvedené v skrátenej forme:

Predmetná navrhovaná činnosť nie je v rozpore so záväznou časťou ÚPN VÚC BBK. V predložennom zámere je v úvode uvedené že " činnosť bude trvať od 12/2025 do 12/2030" teda 5 rokov (40 000 t/rok; v sumáre 200 000 t), na inom mieste sa uvádza, že "Pri realizácii navrhovanej činnosti bude na predmetné územie navezených za obdobie 10 rokov celkovo cca 400 000 ton záujmových odpadov". Na základ toho rozporu, NIE JE ZREJMÉ ako dlho bude rekultivácia trvať a o aký celkový objem odpadov sa v skutočnosti jedná.

Vyjadrenie: OU BR uvádza, že sa bude jednať o obdobie 10 rokov, spolu cca 400 000 ton záujmových odpadov.

9. Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BR-OSZP-2025/006098-002 zo dňa 28.04.2025, zaslal stanovisko ku navrhovanej činnosti bez pripomienok.

10. Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, list č. OU-BR-OSZP-2025/006224-004 zo dňa 05.05.2025, vo svojom stanovisku uviedol nasledovné, uvedené v skrátenej forme:

s predložením zámeru navrhovanej činnosti súhlasí, za dodržania nasledovných podmienok:

Pri stavebných prácach používať stroje, len v dobrom stavebno - technickom stave s cieľom predchádzania negatívnych vplyvov na okolité prírodné prostredie.

2. Všetky práce vykonávať tak, aby nedochádzalo k poškodeniu, zničeniu resp. ku zbytočnému úhynu rastlín a živočíchov alebo ich biotopov podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny.

3. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – vlastníci alebo správca pozemku sú povinní odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastníci alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Vyjadrenie: OU BR akceptuje, a podmienky sú uvedené vo výrokovej časti.

11. Okresný úrad Brezno, pozemkový a lesný odbor, list č. OU-BR-PLO2-2025/006097-002 zo dňa 02.05.2025, vo svojom stanovisku uviedol nasledovné, uvedené v skrátenej forme:

Zámer sa má realizovať na parcelách registra C-KN č. 1226, 1200/7 v katastrálnom území Braväcovo. Parcela C-KN č. 1226 je v katastri nehnuteľnosti vedená ako druh pozemku ostatná plocha a je v prekryte s parcelou registra E-KN č. 3597/81 v katastrálnom území Braväcovo zapísanou na liste vlastníctva č. 484 vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe subjektu Slovenský pozemkový fond, Búdková 3555/36 811 04 Bratislava a parcela C-KN č. 1200/7 je v katastri nehnuteľnosti vedená ako druh pozemku lesný pozemok, zapísaná na liste vlastníctva č. 209 vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe subjektu LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica. Parcela registra C-KN č. 1200/7 bola dočasne vyňatá z plnenia funkcií lesov na dobu 10 rokov rozhodnutím Okresného úradu Brezno, pozemkového a lesného odboru so sídlom Nám. gen. M. R. Štefánika 40, 977 01 Brezno, číslo OU-BR-PLO-2017/002779-005/Psa zo dňa 03.04.2017. Vo výrokovej časti v bode III) písm. d) uvedeného rozhodnutia je stanovená povinnosť „po skončení platnosti dočasného vyňatia lesných pozemkov žiadateľ vykoná technickú a biologickú rekultiváciu podľa plánu rekultivácie lesných pozemkov č. 1/2016, vypracovaného Ing. Marianom Vrbiniakom, Vajanského 36, 984 01 Lučenec“. V zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. i) a k) zákona o lesoch je na lesných pozemkoch okrem iného zakázané manipulovať s látkami nebezpečnými pre prírodné prostredie a zakladat' skládky odpadov alebo znečisťovať lesné pozemky odpadmi. Nulový variant z pohľadu zákona o lesoch nie je prípustný, nakoľko vykonanie technickej a biologickej rekultivácie po dočasnom vyňatí lesného pozemku z plnenia funkcií lesov priamo stanovuje ustanovenie § 5 ods. 2 písm. e) zákona o lesoch a aj samotné rozhodnutie o dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov č. OU-BR-PLO-2017/002779-005/Psa. Nakoľko projekt technickej a biologickej rekultivácie, ak ide o dočasné vyňatie obsahuje aj časový harmonogram zalesnenia je potrebné posúdiť, či časový harmonogram v projekte rekultivácie je v súlade s posudzovaným zámerom, ktorý uvádza termín začatia činnosti: 12/2025, termín ukončenia činnosti: 12/2030 ale zároveň uvádza že: „Pri realizácii navrhovanej činnosti bude na predmetné územie navezených za obdobie 10 rokov celkovo cca 400 000 ton záujmových odpadov vhodných pre spätné zasypávanie v dobývacom priestore“, „v rámci navrhovanej činnosti sa plánuje zhodnocovať celkovo 400 000 t odpadov v časovom horizonte cca 10 rokov tzn. cca 40 000 t/rok“. „Plán likvidácie nerieši biologickú rekultiváciu novovytvoreného svahu, ale poskytuje len základné informácie k optimálnemu ozeleneniu konečného reliéfu terénu. Konečná úprava terénu bude spočívať v zalesnení samo náletom, resp. riadenou sukcesiou“. Uvedený bod je potrebné zosúladiť s ustanoveniami zákona o lesoch a projektom technickej a biologickej rekultivácie. Okresný úrad Brezno, pozemkový a lesný odbor, oddelenie lesného hospodárstva požaduje posudzovať zámer podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko je zámer potrebné zosúladiť s ustanoveniami zákona o lesoch, rozhodnutím o dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov a projektom technickej a biologickej rekultivácie.

Vyjadrenie: OU BR berie na vedomie. Navrhovaná činnosť je na využitie odpadov na čiastočné uzavretie banského diela, a nie je potrebné v súčasnosti vykonať technickú a biologickú rekultiváciu podľa plánu rekultivácie lesných pozemkov. Technická a biologická rekultivácia je plánovaná pri úplnom ukončení ťažobnej činnosti a kompletnom uzavretí banského diela. V súčasnosti sa uvažuje len nad čiastočným uzavretím banského diela, nakoľko ťažobná činnosť v lome Leňušská bude plynule pokračovať ďalej. Predmetný zámer je na využitie vhodných odpadov na spätný zásyp, na základe ktorého sa bude žiadať súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o odpadoch). Ďalej čo sa týka zasypávania odkryvu na lesnom pozemku, na účel technickej rekultivácie sa plánuje použiť odpadová zemina a inertné odpady, ktoré sú v zmysle Vyhlášky č. 371/2015 Z.z. určené k spätnému zasypávaniu. Zásypový materiál bude predstavovať inertné odpady v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

Navrhovateľ má parcelu registra C-KN č. 1200/7 dočasne vyňatú z funkcie lesov na 10 rokov podľa rozhodnutia Okresného úradu Brezno, pozemkového a lesného odboru č. OU-BR-PLO-2017/002779-OOS/Psazo dňa 03.04.2017. Toto rozhodnutie je platné do roku 2027, avšak spoločnosť bude opätovne žiadať o vyňatie predmetnej parcely na ďalšie obdobie, resp. o trvalé vyňatie.

12. Okresný úrad Brezno, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, list č. OU-BR-OCDPK-2025/007126-002 zo dňa 12.05.2025, zaslalo stanovisko po termíne.

Súčasný stav využívania územia

Pre účely predkladanej informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene sa pod pojmom „posudzované územie“ rozumie plocha, na ktorom bude plánovaná stavba umiestnená, pod pojmom „užšie okolie posudzovaného územia – t. j. približne do 1 km“ územie priliehlych oblastí. Pojem „širšie okolie posudzovaného územia – t. j. 3 až 5 km od navrhovanej činnosti“ zahŕňa územie obce Braväcovo a jej bližšie okolie. Najbližšia obytná zástavba sa nachádza približne 0,5 km južným až juhozápadným smerom v obci Beňuš.

Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geomorfológia

Obec Bravčovo, v katastri ktorej sa nachádza lom Leňušská, sa rozprestiera na južných svahoch Nízkych Tatier, v nadmorskej výške 650 m n.m. V atraktívnej okolitej prírode prevládajú ihličnaté lesy.

Reliéf užšieho okolia dotknutého územia je stredne až hlboko rezaný s negatívnymi morfoštruktúrami priekopových prepadlín a morfolofotektonických depresíí.

Kameňolom sa nachádza v Leňušskej doline na východnom svahu vyvýšeniny Štátna hora, cca 5 m nad úrovňou Leňušského potoka, v nadmorskej výške cca 570 m.

Geologické pomery

Podhrebeňové južné svahy Nízkych Tatier tvoria magmatické horniny kryštalinika (muskovitické, biotitické a dvojsľudné granity až grandiority z obdobia paleozoika. Nižšie položené svahy Nízkych Tatier v katastri obce Bravčovo sú tvorené magmatickými horninami kryštalinika (muskovitické, biotitické a dvojsľudné granity až granodiority; paleozoikum - hercýnske granitoidy (starší karbón).

Pod prešmykmi južných svahov, prechodná oblasť podhorskej časti Nízkych Tatier ako aj západné svahy Leňušskej doliny a východné svahy Veľkej Beňušskej doliny sú tvorené prechodnými horninami kryštalinika - granáticko-muskoviticko- biotitickými pararulami, svorovými rulami až svormi - pravdepodobne staršie paleozoikum až protozeikum.

Blízke okolie kameňolomu (pokiaľ je možné uvažovať s ťažbou) je budované kryštalinikom krakľovskej zóny, ktorá je tvorená pásmom kremitých pararúl Ťahajúcich sa v súvislom pruhu od Brezna až západne od Starej pily, kde prechádzajú do migmatizovaných pararúl. Tieto horniny vznikli metamorfózou kremito- piesčitých sedimentov.

Hydrogeologická charakteristika okolia kameňolomu

Kameňolom leží nad erozívnu bázou povodia Hrona. Kremité pararuly, ktoré tvoria jeho okolie sú pre vodu nepriepustné, možnosť ich zvedenia je daná iba tektonickou porušenosťou, ktorá je tu pomerne značná, no aj tak prichádzalo do úvahy len zvodnenie atmosférických zrážok, ktorých priemerné množstvo v tejto oblasti je cca 850 mm za rok.

V okolí lomu sú len na úpätí svahov nepatrné suťové pramienky (2-5 l/min.). Z uvedeného je zrejmé, že hydrogeologické pomery pri ďalšej ťažbe nebudú robiť žiadne ťažkosti.

Seizmicita a stabilita územia

Podľa seizmického ohrozenia územia v hodnotách makroseizmickej intenzity (pre 90% pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov, tj. periódu návratnosti 475 rokov) patrí sledované územie podľa Medvedejevovej-Sponheuerovej-Kárnikovej stupnice MSK-64 medzi územia s ohrozením od 6° do 8°MSK-64. Východná časť katastra obce patrí medzi územia so stupňom seizmického ohrozenia 6°až 7°MSK-64, ostatná časť územia 7 - 8° MSK-64. Samotné seizmické ohrozenie predstavuje pravdepodobnosť neprekročenia pohybu stanovenej úrovne počas daného časového intervalu. Seizmické ohrozenie územia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží (pre 90% pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov, tj. periódu návratnosti 475 rokov) sa v území obce pohybuje v rozmedzí 1,00 až 1,29 m.s-2. Maximálna očakávaná seizmická intenzita, podľa Európskej makroseizmickej stupnice je 6° EMS98. V samotnom území sa nenachádza žiadne epicentrum makroseizmicky pozorovaných zemetrasení (1034-1999), v okolí je to najmä epicentrum na juh od obce Sihla (5° MSK-64), v širšom okolí najmä Brezno a Banská Bystrica (6°MSK-64).

Hydrologické pomery

Územie katastra obce patrí do povodia rieky Hron (4-23-01-Horný Hron). Typ režimu odtoku je vrchovinovo-nížinný, dažďovo-snehový s akumuláciou v mesiacoch december až február, s najvyššou vodnatosťou v mesiaci marec až apríl a s najnižšou v mesiaci september. Územie obce spadá do hydrogeologického rajónu QG 075 – paleozoikum a mladšie útvary časti povodia Horného Hrona. Z hydrogeologického hľadiska sú v širšom okolí záujmového územia zastúpené skalné horniny (mezozoické karbonáty), kvartérne sedimenty v povodí horských potokov. Horské potoky katastra sú charakteristické vysokými výkyvmi prietoku v priebehu roka. Najvyšší prietok dosahujú v mesiacoch marec – majú pri topení snehovej prikrývky z hrebeňa a južných svahov Nízkych Tatier. Medzi najvodnatejšie toky patria Hlboká, Maková, Leňuška a Beňušský potok. Najvýznamnejším je Hlboká, ktorá prechádza centrálnou časťou obce a je zberným tokom pre celú centrálnu časť katastra.

Hlboká - je to pravostranný prítok Hrona, meria 4,8 km a je tokom III. rádu. Pramení v Nízkych Tatrách, v podcelku Kráľovohorské Tatry, na južných stráňach vrchu Kečka (1 529,2 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 1 100 m n. m. Najprv tečie na juh, zľava priberá krátky prítok spod Bukovinky a stáča sa na juhovýchod. Vstupuje do

Horehronského podolia, do podcelku Breznianska kotlina a preteká obcou Braväcovo. Na území obce príberá najprv pravostranný prítok od horárne Hlboká, potom ľavostranný prítok spod Skaly a pokračuje viac-menej na juh. Napokon sa ohýba, na krátkom úseku tečie na juhovýchod a v obci Beňuš ústi v nadmorskej výške cca 535 m n. m. do Hrona.

Klimatické pomery

Kataster obce leží v dvoch klimatických oblastiach: južná časť katastra leží v mierne teplej klimatickej oblasti, okrsok mierne teplý, so suchou až vlhkou kotlinovou klímou (M5) s veľkou inverziou teplôt, má ráz kotlinovej chladnej až studenej klímy. Severná časť katastra (južné svahy Nízkyh Tatier) patrí do chladnej oblasti, presnejšie do mierne chladného okrsku (C1), ktorý v najvyšších polohách katastra prechádza postupne do chladného horského okrsku (C2). Veľké rozdiely v nadmorskej výške medzi intravilánom (cca 500 m) a extravilánom (až vyše 1500 m) vplývajú i na odlišné výsledné klimatické pomery intravilánom obce a jeho severnými okrajovými časťami kde je nižšia priemerná ročná teplota, vyšší výskyt zrážok či nižší výskyt hmiel. Najteplejším mesiacom je júl s priemerom teplôt 16 °C a najchladnejším mesiacom je január, v ktorom teploty klesajú najčastejšie pod –3 °C. Priemerné ročné teploty dosahujú hodnoty 3 - 6,5 °C a priemerné teploty vo vegetačnom období 9 – 12 °C. Priemerné ročné množstvo zrážok v kotline je 700 – 750 mm, vo vrcholných častiach Nízkyh Tatier však až 1400 – 1500mm. Snehová pokrývka vo vyššej nadmorskej výške sa udrží až 160-180 dní v roku (PHSR 2008 – 2015, 2008, s.18).

Vody

Územie katastra obce patrí do povodia rieky Hron (4-23-01-Horný Hron). Typ režimu odtoku je vrchovinovo-nížinný, dažďovo-snehový s akumuláciou v mesiacoch december až február, s najvyššou vodnatosťou v mesiaci marec až apríl a s najnižšou v mesiaci september. Územie obce spadá do hydrogeologického rajónu QG 075 – paleozoikum a mladšie útvary časti povodia Horného Hrona. Z hydrogeologického hľadiska sú v širšom okolí záujmového územia zastúpené skalné horniny (mezozoické karbonáty), kvartérne sedimenty v povodí horských potokov. Horské potoky katastra sú charakteristické vysokými výkyvmi prietoku v priebehu roka. Najvyšší prietok dosahujú v mesiacoch marec – máj pri topení snehovej prikrývky z hrebeňa a južných svahov Nízkyh Tatier. Medzi najvodnatejšie toky patria Hlboká, Maková, Leňuška a Beňušský potok. Najvýznamnejším je Hlboká, ktorá prechádza centrálnou časťou obce a je zberným tokom pre celú centrálnu časť katastra (PHSR 2008 – 2015, 2008, s.18-19).

Hlboká - je to pravostranný prítok Hrona, meria 4,8 km a je tokom III. rádu. Pramení v Nízkyh Tatrách, v podcelku Kráľovohofské Tatry, na južných stráňach vrchu Kečka (1 529,2 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 1 100 m n. m. Najprv tečie na juh, zľava príberá krátky prítok spod Bukovinky a stáča sa na juhovýchod. Vstupuje do Horehronského podolia, do podcelku Breznianska kotlina a preteká obcou Braväcovo. Na území obce príberá najprv pravostranný prítok od horárne Hlboká, potom ľavostranný prítok spod Skaly a pokračuje viac-menej na juh. Napokon sa ohýba, na krátkom úseku tečie na juhovýchod a v obci Beňuš ústi v nadmorskej výške cca 535 m n. m. do Hrona.

Pôdy

Podstatnú časť územia zaberajú kambizeme kyslé až výrazne kyslé (oligobázické), vytvorené na horninách kryštalinika (kryštalických bridliciach, granitoch a granodioritoch), tiež na horninách mezozoického obalu, okrem vápencov a dolomitov. S rastom nadmorskej výšky, ktorý je sprevádzaný rastom množstva zrážok vo výške nad 900 - 1000 m, prevládajú kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre, zo zvetralín kyslých hornín. Do výšok 700 - 800 m vystupujú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, zo zvetralín kyslých hornín. Na karbonátových horninách sa vyskytujú v závislosti od typu reliéfu rôzne subtypy rendzín. Lesná hranica je vo výške 1400 m n. m., nad ňou pásmo kosodreviny a hôľne pásmo na najvyšších vrchoch katastra. Centrálna časť katastra je väčšinou odlesnená. V Nízkyh Tatrách prevládajú nenasýtené až podzolové lesné pôdy, vo vrcholových miestach humusovoželezité podzoly a rankre, na vápencoch rozličné rendziny, v centrálnej časti katastra hojné ilimerizované pôdy (PHSR 2008 – 2015, 2008, s.17).

Celková výmera katastrálneho územia obce je 2940,90 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 406,3 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 2534,6 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznejšej zmene výmery jednotlivých pôd. Najvyššie zastúpenie majú lesné pozemky o výmere 2468,6 ha.

Fauna a flóra

Fauna

Zoogeograficky územie patrí do západokarpatského úseku podproviencie karpatských pohorí. Žijú tu takmer všetky západokarpatské horské a vysokohorské druhy, z ktorých viaceré sú endemické a reliktné. Domov tu nachádzajú

vzácné druhy hmyzu a iného drobného živočíšstva, ale i veľké cicavce, vzácne šelmy a početné vtáctvo. Rozsiahle a pomerne zachovalé lesné spoločenstvá poskytujú prostredie pre život všetkých našich veľkých šeliem - vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a kuna hôrna (*Martes martes*). V minulosti sa na prítokoch horného Hrona vyskytoval i norok európsky (*Mustela lutreola*), o ktorého výskyte na Slovensku v súčasnosti nemáme žiadne údaje. Charakteristickými druhmi v ihličnatých lesoch sú: mlok karpatský (*Triturus montadoni*), zmija obyčajná (*Vipera berus*), tetrov obyčajný (*Tetrao tetrix*), hlucháň obyčajný (*Tetrao urogallus*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), medveď hnedý (*Ursus arctos*). Z drobných cicavcov alpského pásma Nízkych Tatier je vzácny endemický hraboš snežný tatranský (*Microtus nivalis mirhanreini*), hrabáč tatranský (*Pitymys tatricus*) i piskor vrchovský (*Sorex alpinus*). V pásme lesa žije reliktná myšovka horská (*Sicista betulina*) (PHSR 2008 – 2015, 2008, s.20-21).

Flóra

Územie katastra obce Braväcovo patrí do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) a do obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*). Pôvodným vegetačným krytom v dotknutom území sú kvetnato bukové a jedľové lesy, pozdĺž tokov jaseňovo-brestovo-dubové lužné lesy. Na väčšine územia je pôvodný vegetačný kryt odstránený – v údoliach nahradený poľnohospodárskymi kultúrami, lesné porasty tvoria smrekové monokultúry. Prevládajúcou drevinou najmä v horskom stupni je smrek. V území je viac spoločenstiev týchto bučín, najrozšírenejšími sú: *Abieto-Fagetum* a *Piceeto-Fagetum*. *Abieto Fagetum* sa vyskytuje v nadmorských výškach 600 - 1200 m na karbonátovom, aj inom geologickom podklade. Spoločenstvo je charakterizované prítomnosťou zástupcov typických jedľovobučinných druhov, z ktorých sa najčastejšie vyskytuje lipkavec marinkový (*Asperula odorata*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), druhy papradín, starček hájny (*Senecio nemorensis*), starček Fuchsov (*Senecio Fuchsii*), hluchavka žltá (*Lamium galeobdolon*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), vranovec štvorlistý (*Paris quadrifolia*), žindava európska (*Sanicula europea*). Podľa sklonu svahov je výskyt tohto spoločenstva hojnejší na miernych svahoch (do 10°). Pôvodne mali lesy tohto spoločenstva ráz zmiešaných jedľovo-bukových porastov, v ktorých smrek bol len nepatrne zastúpený. Postupne bol na plochách spoločenstva zavádzaný smrek, takže najviac premenené porasty majú prevahu smreka na úkor buka a jedle. *Piceeto-Fagetum* – je spoločenstvo vyskytujúce sa vo výškovom rozpätí 500-1400 m n. m. Spoločenstvo tvorí prechod od bučín k smrečinám. V tomto spoločenstve je výbojná jedľa, ktorá prevláda, preto v lesníctve sa označuje ako skupina lesných typov *Fageto-Abietum*. Spoločenstvo zaujíma prevažne strmé časti svahov, väčšinou so SZ, S a SV expozíciou. Od predchádzajúceho spoločenstva sa líši väčšou účasťou jedle na úkor buka so značným zastúpením smreka. Územie obce pri svojej mnohotvárnosti a geologickej rôznorodosti, pri veľkej rozlohe lesov, lúk, pasienkov a polí, vŕd, predstavuje aj mnohé, od seba sa líšiace biotopy a teda aj živočíšne spoločenstvá. Predovšetkým sú to živočíšne spoločenstvá hôr a krovín, spoločenstvá polí, lúk a pasienkov, spoločenstvá sídiel, spoločenstvá potokov a riek. V NP Nízke Tatry rastie väčší počet endemitov a reliktov nesmierne významných z odborného pohľadu. Večernica slovenská (*Hesperis slovacica*) a mach ochyrea tatranská (*Ochyraea tatrensis*) okrem Nízkych Tatier nerastú inde na svete, sú to nízkotatranské endemity. Predpokladaným zvyškom flóry treťohôr (treťohorný relik) je zvonček karpatský (*Campanula carpatica*), zvyškom flóry z obdobia ľadových období (glaciálny relik) je napr. dryádka osemľupienková (*Dryas octopetala*). Oba vymenované druhy rastú i v Nízkych Tatrách. Rovnako v tomto území možno nájsť aj také rastliny, ktoré sa na Slovensku inde nevyskytujú, prípadne len veľmi vzácne. Patrí k nim kučeravec čiarkovitý (*Cryptogramma crista*), lomikameň pozmenený (*Saxifraga mutata*), skalienka ležatá (*Loiseleuria procumbens*), alebo jazyčník sibírsky (*Ligularia sibirica*) (PHSR 2008 – 2015, 2008, s.19-20).

Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Súčasná krajinná štruktúra

V katastrálnom území obce Braväcovo dominujú lesy, ktoré tvoria výrazný pozitívny prvok. Prevládajú ihličnany, hlavne smrek. Druhým plošne najrozšírenejším pozitívnym krajinnotvorným prvkom je ekosystém lúk a pasienkov v súčasnosti využívaný na pasenie oviec. K ekostabilizačným prvkom krajiny možno zaradiť aj nelesnú drevinovú vegetáciu, ktorá je najčastejšie lokalizovaná na pasienkoch a lúkach, ktoré často prechádzajú plynule do lesných komplexov. Hodnotu krajiny dotvára národný park.

Vzhľadom na prevažujúci podiel pozitívnych, krajinnostabilizačných prírodných prvkov, lesných ekosystémov v krajinej štruktúre, bohatú biodiverzitu a pestrosť, krajinnú scenériu územia je možné hodnotiť veľmi pozitívne.

V širšom okolí posudzovaného územia možno nájsť nasledovné prírodné krajinné typy:

- mierne chladné vrchoviny a nízke hornatiny s hnedými pôdami nenasýtenými a rendzinovými s bučinou až jedľosmrečinami,
- chladné hornatiny s hnedými pôdami nenasýtenými a zmiešanými až ihličnatými lesmi,

- studené podhôrľne pohoria s hnedými pôdami nenasýtenými až podzolmi a smrečinou.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvalé udržateľný rozvoj. Základ tohto systému tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu. Pre širšie územie boli z pohľadu problematiky územného systému ekologickej stability spracované:

- Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR (schválený uznesením vlády SR č. 319/1992, aktualizovaný roku 2000, záväzná časť bola schválená nariadením č 528/2002 Z.z.).
- Regionálne ÚSES okresov vypracované v rokoch 1993 – 1995, aktualizované v rokoch 2009 - 2015.

Celodruhová ochrana prírody je zabezpečovaná na úrovni ekosystémov cez metodický pokyn MŽP č. P-2/93 na vypracovanie dokumentov územného systému ekologickej stability. Týmto metodickým pokynom sa zabezpečuje plnenie uznesení vlády SR ku koncepcii územného systému ekologickej stability a ku Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR (NÚSES). Cieľom územného systému ekologickej stability (ÚSES) je vytvoriť a udržať stabilitu biotických i abiotických systémov krajiny, zachovať rôznorodosť podmienok pre biodiverzitu a genofond rastlínstva a živočíšstva. Dokumenty sa vypracovávajú na rôznych úrovniach – od Generelu pre celú SR (NÚSES), cez regióny (RÚSES) až po mestá a obce (MÚSES) v najpodrobnejších mierkach 1 : 5 000 alebo 1 : 10 000. Obsahujú komplexné (textové i mapové) hodnotenie biogeografického členenia krajiny, jej ekosystémov a ich ekostabilizačných funkcií. Všetky dokumenty úzko súvisia s územnoplánovacou dokumentáciou na týchto úrovniach, sú k dispozícii u jej obstarávateľa, alebo na územne príslušných úradoch životného prostredia a strediskách štátnej ochrany prírody (Bajtoš 2006).

Ochrana prírody

Chránené územia podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002.:

Národný park Nízke Tatry a jeho ochranné pásmo (podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. platí 2. stupeň ochrany. Menšia časť v oblasti kót Kečka (1529 m) a Beňuška (1542 m) je súčasťou NP Nízke Tatry, v ktorom podľa vyššie citovaného zákona platí 3. stupeň ochrany).

Chránené stromy a rastliny

V dotknutom území ani v jeho užšom okolí nie je evidovaný výskyt chránených stromov ani vzácnych druhov rastlín. Natura 2000

V rámci systému NATURA 2000 do územia obce zasahuje:

ÚEV Kráľovohoľské Tatry

Kód územia : SKUEV0310 Kraj : ŽILINSKÝ KRAJ Rozloha : 30478,97 ha Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 4060 Vresoviská a spoločenstvá kričkov v subalpínskom a alpínskom stupni, 4070* Kosodrevina, 6150 Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte, 6210 Suchomilné trávinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k spätnému zasypávaniu vydobytých priestorov lomu v dôsledku ťažby vyhradeného nerastu – dolomitu kremičitej pararuly. K novému záberu pôdy teda nedôjde, pretože územie bolo silne pozmenené ťažbou a po ukončení rekultivácie bude toto navrátené v maximálnej možnej miere do pôvodného stavu. Po mnohoročnom dobývaní ložiska vyhradeného nerastu – stavebného kameňa, dôjde v nasledujúcich niekoľkých rokoch už k vydobytiu ešte vyťažiteľných zásob nerastu v lome Leňušská. Likvidácia lomu sa plánuje uskutočniť vyplnením vnútra lomu vhodným povoleným materiálom vrátane inertných odpadov v zmysle § 20 vyhlášky č. 371/2015 Z.z., za vzniku násypu, ktorý bude výškovo rozčlenený na stupne.

Navrhovaným spôsobom orientovania stupňov v lome bude vytvorený pomerne priaznivý geomorfologický priebeh vzhľadu povrchu násypu, vhodný na zalesnenie.

Voda

Navrhovaná činnosť nevyžaduje spotrebu technologickej vody. Množstvo vody určenej na sociálne a hygienické potreby zamestnancov nebude navyšované, pretože rekultiváciu budú vykonávať zamestnanci, ktorí na pracovisku vykonávajú zároveň iné, nesúvisiace činnosti, v rámci ktorých je zabezpečená voda na tieto účely.

Morfológia územia lomu a jeho blízkeho predpolia i hydrogeologické pomery ložiska Leňušská nad najnižšou plánovanou ťažobnou úrovňou podľa plánu likvidácie lomu, nedávajú predpoklad na vznik stavu, ktorý by si vyžadoval potrebu osobitného riešenia problémov týkajúcich sa odvodňovania lomu.

Suroviny

Po vydobytí vyčíslených vyťažiteľných zásob nerastu bude ložisko vyhradeného nerastu – stavebného kameňa (kremičitej pararuly) považované za vydobyté, nakoľko geologické zásoby nerastu v bližšie nešpecifikovanom množstve, by potenciálne bolo možné vydobýť v prípade, žeby lom Leňušská nebol likvidovaný a zmenou hraníc územia činnosti vykonávanej banským spôsobom, so zmenou ktorých však naša spoločnosť neuvažuje.

Likvidácia lomu sa plánuje uskutočniť vyplnením vnútra lomu vhodným povoleným materiálom vrátane inertných odpadov v zmysle § 20 vyhlášky č. 371/2015 Z.z..

kontexte predmetu navrhovanej činnosti sa surovinovými zdrojmi pre spätné zasypávanie rozumejú odpadová zemina a inertné odpady. Celkové množstvo zhodnoteného odpadu bude predstavovať max. 40 000 ton/rok.

Energetické zdroje

Navrhovaná činnosť nebude vyžadovať napojenie na elektrickú infraštruktúru a nebude teda vyžadovať elektrickú energiu. Činnosť taktiež nebude vyžadovať napojenie na plyn alebo zdroj tepla.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Napojenie areálu na dopravnú infraštruktúru a organizácia dopravy

Kameňolom Leňušská je situovaný po pravej strane cesty do doliny Leňušská, z ktorej je viditeľný, cca 530 m od štátnej cesty číslo 66 v úseku Brezno - Červená Skala, za obcou Beňuš.

Komunikácia a pohyb vozidiel v dobývacom priestore sa riadi dopravnými značkami. Vstup cudzích vozidiel, okrem vlastných vozidiel organizácie a spolupracujúcich firiem, je zakázaný. Rovnako aj pohyb a vstup cudzích osôb je do ťažobného priestoru zakázaný. Šírka komunikácie pre jednosmerný pohyb vozidiel je najmenej 3 m, pre obojsmerný je minimálne 6 m.

Komunikácie v rámci dobývacieho priestoru musia byť udržiavané v dobrom stave, aby bol zabezpečený bezpečný pohyb vozidiel.

Zvlášť je potrebné dodržiavať Dopravno-prevádzkový poriadok. Rešpektovať dopravné značenia v dobývacom priestore.

Premávanie strojov v dobývacom priestore je obmedzené Dopravno-prevádzkovým poriadkom. Najvyššia dovolená rýchlosť je 20 km/h. Trasovanie dopravy je zrejme z priloženej mapovej prílohy.

Plánovaná likvidácia lomu podľa tohto plánu likvidácie lomu je navrhnutá na obdobie dokedy nedôjde k ukončeniu prác a činnosti súvisiacich s likvidáciou lomu v rozsahu a spôsobom plánovanom (navrhovanom) v tejto dokumentácii.

Realizácia likvidačných prác môže byť podľa aktuálnej situácie začatá už počas doťažovania vyťažiteľných zásob nerastu, pokiaľ sa práce nebudú navzájom ohrozovať.

Bilancia nákladnej dopravy

V záujme získania najnepriaznivejšieho stavu navrhovanej činnosti budeme pri dopravnej bilancii uvažovať teoretický najnepriaznivejší stav na úrovni 40 000 ton odpadu za rok, ktorý sa privezie do areálu dobývacieho priestoru z externých a interných zdrojov (zberný dvor Rolta). Podotýkame, že reálne sa očakáva ročná kapacita na približne polovičnej úrovni tzn. cca 20 000 t/rok (pozri kapitola 4.1.3 tohto dokumentu).

Doprava vstupných surovín v podobe záujmového sortimentu odpadov bude do areálu dobývacieho priestoru zabezpečená dodávateľskými subjektmi, nákladnou dopravou vo vozidlách určených na tento účel, ktorých užitočné zaťaženie dosahuje cca 20 t.

Prepočet pre 20 tonové nákladné automobily pri 250 pracovných dňoch vychádza na 8 nákladných áut denne (16 prejazdov) v spojitosti s likvidáciou lomu. Rovnaké množstvo prejazdov budeme uvažovať v spojitosti doťažovaním nerastu. Za počet dní určených na prepravu v roku bol zvolený počet 250 dní, čo zodpovedá 5 pracovným dňom v každom kalendárnom týždni roka, nakoľko nie je možné aby ťažká nákladná preprava prebiehala aj počas víkendov (zákaz pre nákladné vozidlá nad 7,5 t).

Intenzita nákladnej dopravy v súvislosti s navrhovanou činnosťou počas jej realizácie je závislá na celkovom množstve ukladaného odpadu a na časovom horizonte jednotlivých dodávok.

Z týchto údajov vyplýva, že maximálne dopravné zaťaženie spôsobené navrhovanou činnosťou v oblasti nákladnej dopravy bude v najnepriaznivejšom stave predstavovať asi 16 prejazdov nákladných vozidiel do/z areálu dobývacieho priestoru denne. Reálne však možno očakávať zhruba polovičné dopravné zaťaženie v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti.

Vozidlá privádzajúce odpad určený pre spätné zasypávanie súčasne možno využiť pre odvoz vydobytého materiálu z doťažovania lomu, tzn. že v súvislosti s touto činnosťou sa dodatočne nenavýši dopravná záťaž.

Nároky na pracovné sily

Navrhovateľ nepredpokladá potrebu vzniku nových pracovných miest

Údaje o výstupoch

Emisie do ovzdušia

Z hľadiska pôsobenia navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia sa na znečistení ovzdušia budú podieľať plynne znečisťujúce látky a tuhé znečisťujúce látky z:

- plošných stacionárnych zdrojov – miesta spätného zasypávania s príslušnými mechanizmami;
- mobilných zdrojov – nákladné vozidlá prevážajúce odpad pre spätné zasypávanie a samotný rekultivačný materiál.

K znečisťovaniu ovzdušia bude dochádzať znečisťujúcimi látkami obsiahnutými vo výfukových exhalátoch spaľovacích motorov a to najmä CO, NOX, prchavými organickými látkami (VOC), z čoho najrizikovejšiu zložku predstavuje benzén, tuhými časticami PM z motorových vozidiel a mechanizmov a tuhými znečisťujúcimi látkami vznikajúcimi ako resuspendované emisie pri suchom počasí. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu prác, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Pri preprave je nutné zabezpečiť pravidelné čistenie kolies áut a vozovky, aby sa zabránilo zvýšenej prašnosti.

Jestvujúcu činnosť dobývacieho priestoru možno podľa vyhlášky č. 410/2012 Z. z. kategorizovať ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia:

3. Výroba nekovových minerálnych produktov 3.11.2 Ťažba a spracovanie silikátových surovín a iných surovín na výrobu stavebných materiálov alebo s iných priemyselne využívaných materiálov okrem stavebného piesku a štrku v mokrom stave (prahová kapacita pre stredný zdroj > 0 ton)

Odpadové vody

Navrhovaná činnosť neprodukuje odpadové vody. Jednou zo základných požiadaviek na ukladané odpady je ich inertnosť vo vodnom prostredí.

Vzhľadom na prítomnosť mechanizmov a automobilov je na mieste predpoklad, že by mohlo dôjsť ku kontaminácii podzemných vôd vplyvom únikov prevádzkových kvapalín. V prípade správneho používania a pravidelnej údržby týchto mechanizmov je však toto riziko minimálne a na úrovni bežných priemyselných činností.

Odpady

Realizáciou navrhovanej činnosti oproti súčasnému stavu nevzniknú nové výstupné druhy odpadov. Navrhovateľ má zabezpečené nakladanie so vzniknutými odpadmi v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vzniknuté odpady sú zneškodňované na základe zmluvného vzťahu s firmou oprávnenou na nakladanie s príslušným druhom odpadu. Odpady budú vznikať len po dobu realizačných prác.

Hluk a vibrácie

V súvislosti s navrhovanou činnosťou možno očakávať istý nárast intenzity hluku a vibrácií v dôsledku činnosti mechanizmov a automobilovej dopravy. Mechanizmy, ktoré budú pri činnosti používané sa už na predmetnom území používajú resp. používali na ťažbu suroviny a vplyv ich používania na práce na rekultivácii bude mať v podstate rovnakú intenzitu.

Zdroje hluku s najvýznamnejšími hlukovými emisiami budú predstavovať doprava odpadov nákladnými vozidlami a nakládka a ich presun v rámci dobývacieho priestoru a blízkeho okolia. Práce sa budú vykonávať ťažkou mechanizáciou, ako sú buldozéry, bagre a pod. Nárast hlukovej hladiny pri nasadení viacerých strojov nemá lineárny aditívny charakter. Možno predpokladať, že pri nasadení viacerých strojov narastie hluková hladina na hodnotu 90 až 95 dB(A). Nárast hlukovej hladiny bude závisieť od organizácie prác, rozsahu nasadenia ťažkej techniky a dĺžky činnosti. Hlučné činnosti je potrebné vykonávať len počas pracovného týždňa v čase od 7:00 do 18:00 hod., prípadne v sobotu od 8:00 do 13:00 hod. Pri prácach je nutné používať zariadenia v dobrom technickom stave, ktoré neprodujú nadmerný hluk. V prípade nevyhnutného použitia nadpriemerne hlučných mechanizmov na zníženie hlukovej záťaže zabezpečiť vhodné protihlukové opatrenia (napr. koordinácia súčinnosti strojov, vhodná pozícia mechanizmov a pod.). Vplyv hluku bude obmedzený predovšetkým na priestor dobývacieho priestoru a časovo obmedzený na dobu realizačných prác.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

V rámci navrhovanej činnosti nebudú používané alebo inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia.

Vplyvy na obyvateľstvo

V nasledujúcich podkapitolách sú podrobne špecifikované predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo a životné prostredie a to pre nulový a realizačný variant navrhovanej činnosti.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Dlhodobá ťažobná činnosť spôsobuje postupné zmeny reliéfu dotknutej krajiny. Samotná navrhovaná činnosť nespôsobí zhoršenie jestvujúceho stavu prírodného prostredia. Navrhovaná činnosť nemá za následok žiadny dodatočný záber pôdy. Na spätné zasypávanie sa bude využívať výlučne nezávadný a pre životné prostredie vhodný inertný odpad v súlade s platnými predpismi zákona o odpadoch. Z hľadiska kontaminácie horninového prostredia rizikový činiteľ predstavuje predovšetkým zlyhanie techniky a mechanizácie použitej za účelom spätného zasypávania a rekultivačných prác, v dôsledku ktorého by mohlo dôjsť k úniku ropných látok z palivových nádrží týchto mechanizmov. Do istej miery tiež za rizikové možno považovať zlyhanie ľudského faktora.

Zaistením dobrého technického stavu používanej techniky a mechanizácie, sa uvedené riziko zníži na prijateľnú mieru. Činnosť nebude mať negatívne vplyvy na horninové prostredie alebo geodynamické javy.

Na geomorfologické pomery bude mať zmena navrhovanej činnosti po uskutočnení rekultivácie významný, trvalý a pozitívny efekt.

Vplyvy na klimatické pomery a zraniteľnosť navrhovanej činnosti voči zmene klímy

Nulový variant v tomto prípade predstavuje situáciu, v ktorom by územie bolo ponechané v stave po ukončení ťažby tzn. tento stav je charakteristický neprítomnosťou vegetácie a prítomnosťou otvorenej depresie po ťažbe. Takýto stav nie je z pohľadu vplyvov a na klimatické pomery a odolnosti voči zmenám klímy priaznivý. Keďže takýto stav by bol v prípade nulového variantu trvalý, hodnotíme tento vplyv ako negatívny, dlhotrvajúci vplyv menšieho významu.

V prípade realizačných prác u realizačného variantu nepredpokladáme významný vplyv na klimatické pomery a odolnosť voči zmene klímy. V etape realizačných prác preto hodnotíme tento vplyv ako nerelevantný. Po ukončení prác a obnovení kvality pôdy v dotknutom území bude mať územie charakter obnovej plochy začlenenej do okolitého prostredia, ktorá bude priaznivo vplývať na reguláciu vlhkosti a stav mikroklimy v predmetnom území. Takýto charakter územia je tiež menej náchylný na klimatické zmeny. Z týchto dôvodov hodnotíme vplyv územia po realizácii navrhovanej činnosti vzhľadom na tieto faktory ako dlhotrvajúci vplyv pozitívneho charakteru.

Vplyvy na miestnu klímu, charakteru zmien teploty vzduchu, jeho prúdenia, či vplyv na tvorbu hmiel, sa v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

Na navrhovanú činnosť nemajú vplyv potenciálne zmeny klimatických podmienok preto tento vplyv ako pre nulový, tak aj realizačný variant hodnotíme ako irelevantný.

Vplyvy na ovzdušie

Predmetom navrhovanej činnosti je riešenie rekultivácie - spätné zasypávanie lomu na tento účel vhodnými odpadmi. Zdroje znečistenia ovzdušia budú počas realizačných prác limitované na výfukové exhaláty a resuspendovaný prach vznikajúci pri činnosti dopravných mechanizmov a nasadenej techniky. Po realizácii technickej rekultivácie nebude takto upravené územie zdrojom znečisťovania ovzdušia (prachových častíc).

Navrhovateľ bude počas realizačných prác využívať všetky technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku prášnych emisií a bude klásť vysoký dôraz na udržiavanie mechanizmov a vozidiel v dobrom technickom stave. Všetky mechanizmy budú do pracovnej činnosti nasadené len po pravidelnej údržbe a kontrole. Po ukončení prác sa negatívny vplyv na ovzdušie neprejaví. V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Celkovo možno vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia za pozitívny, nakoľko rekultiváciou

Vplyvy na vodné pomery

Podzemné vody veľmi úzko súvisia s horninovým prostredím, nakoľko sú tieto dve zložky v neustálom kontakte, preto aj vplyvy na ne pôsobiace možno považovať za takmer identické.

Ložiskové telesá nie je zavodené, zrážkové vody odtekajú jednak po povrchu telesa a jednak prenikajú do hlbších častí horninového masívu ložiskového telesa. Odvodňovanie územia lomu od napadaných atmosférických zrážok prebieha samospádom.

Na ložisku, ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú pramene prírodných liečivých vôd a prírodných stolových minerálnych vôd alebo vodné nádrže, ktoré by dobývaním ložiska boli ohrozené, alebo by dobývanie ložiska ohrozovali.

Morfológia územia lomu a jeho blízkeho predpolia i hydrogeologické pomery ložiska

Leňušská nad najnižšou plánovanou ťažobnou úrovňou, nedávajú predpoklad na vznik stavu, ktorý by si vyžadoval potrebu osobitného riešenia problémov týkajúcich sa odvodňovania lomu.

Vplyvy na pôdu

Nulový variant predstavuje variant zachovania územia dobývacieho priestoru v stave po ukončení banskej činnosti tzn. územie s otvorenou depresiou bez vegetácie vystavené vplyvom poveternostných podmienok. Toto sú vplyvy, ktoré na pôdu bez vegetácie vplývajú negatívnym spôsobom, pretože dochádza k odprašovaniu a odplavovaniu vrchných vrstiev. Tento stav by bol v prípade nulového variantu trvalý. Z tohto dôvodu hodnotíme vplyv tohto faktoru ako negatívny, dlhodobý.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k novému záberu pôdy, naopak v dôsledku vykonanej rekultivácie (technickej) dôjde k prinavráteniu pôdy do svojho pôvodného tvaru. Začlenenie územia bude ako ostatná plocha.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V prípade nulového variantu bude územie ponechané v stave, v ktorom sa bude nachádzať po ukončení ťažby. V tomto prípade to bude územie bez vegetácie s otvorenou depresiou po ťažbe. Takého územia má z ekologického hľadiska minimálnu hodnotu pre rastlinstvo a živočíchy. Z tohto dôvodu hodnotíme nulový variant vo vzťahu k rastlinstvu a živočíchom ako nepriaznivý, dlhotrvajúci.

Realizácia navrhovanej činnosti predstavuje rekultiváciu územia a úpravu terénu samo náletom, resp. riadenou sukcesiou. V realizačnej etape predpokladáme zvýšený negatívny vplyv na faunu a flóru z dôvodu častého pohybu vozidiel a hluku, čo spôsobí úbytok vegetácie a vyrušenie živočíchov nie však signifikantne nad mieru predchádzajúcej banskej činnosti v dotknutom území. Tento vplyv bude významný avšak krátkodobý. Po ukončení rekultivácie bude výsledkom obnovená plocha začlenená do okolitého prostredia, ktorá bude pozitívne vplývať na faunu a flóru v okolí. Tento vplyv bude trvalý a preto ho hodnotíme ako menej významný, dlhotrvajúci, pozitívny vplyv.

Konečná úprava terénu bude spočívať v zalesnení v zmysle Plánu technickej rekultivácie lesných pozemkov (PTRLP) a Plánu biologickej rekultivácie lesných pozemkov (PBRLP).

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

V prípade nulového variantu zostane územie v jestvujúcom stave tzn. po ukončení ťažobnej činnosti. Pôjde teda o územie rozrušené ťažbou, bez vegetácie a s depresiou. Z pohľadu obrazu krajiny, jej využívania a celkovej štruktúry je toto nevyhovujúci stav. Vzhľadom na skutočnosť že v nulovom variante by krajina bola ponechaná v takomto stave natrvalo, hodnotíme tento vplyv ako nepriaznivý, významný dlhotrvajúci vplyv.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Dotknuté územie sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry, na ktorom platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Lom sa nachádza aj v území európskeho významu Kráľovohorské Nízke Tatry (kód SKUEV 0310, ktoré bolo navrhnuté z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu a druhov rastlín i živočíchov európskeho významu, a v Chránenom vtáčom území Nízke Tatry (kód SKCHVU 018). Vzhľadom na túto skutočnosť bude mať realizačný variant navrhovanej činnosti, t.j. navrátenie územia do pôvodného stavu, významný pozitívny vplyv.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Predpokladá sa, že navrhovaná činnosť neznižuje ekologickú stabilitu krajiny, nakoľko nedôjde k negatívnym zásahom do prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES).

Pri dodržaní opatrení počas prevádzky navrhovanej činnosti nepredpokladáme významné negatívne vplyvy na prvky ochrany prírody a krajiny. Po rekultivácii lomu dôjde k prinavráteniu územia do pôvodného stavu, vzhľadom k čomu môžeme konštatovať pozitívny vplyv na územný systém ekologickej stability na lokálnej, ale aj na regionálnej úrovni.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Z hľadiska urbánneho komplexu a využívania zeme je zvolené územie pre navrhovanú činnosť nevyhnutné. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k rekultivácii a prinavrátenia územia aspoň z časti do svojho pôvodného tvaru v súlade podmienkami rozhodnutia, ktorým bola ťažba povolená.

V prípade nulového variantu bude územie ponechané v jestvujúcom stave, tzn. po ukončení ťažby. Vo vzťahu k urbánnemu komplexu a využívania zeme nemá také územie prakticky žiadnu hodnotu. Tento vplyv teda hodnotíme ako negatívny.

Hodnotenie zdravotných rizík

Riziko poškodenia alebo ohrozenia zdravia sa dá predpokladať v prípade technického poškodenia a havárií strojov a mechanizmov, v prípade úrazov, pri zvýšenej hlučnosti v mieste realizačných prác a sekundárnej prašnosti predovšetkým v suchom období. Tieto riziká je možné eliminovať technickými opatreniami a dodržiavaním legislatívy v oblasti životného prostredia a verejného zdravia. Priame vplyvy budú znášať predovšetkým pracovníci, ktorí budú realizovať práce v dobývacom priestore. Všetky práce musia byť zrealizované v súlade s vydanými povoleniami, s príslušnými STN a bezpečnostnými predpismi.

Všetky potenciálne riziká súvisiace s navrhovanou činnosťou je možné minimalizovať použitím vhodnej technológie a vhodných postupov pri rekultivácii.

Z hľadiska minimalizácie tvorby odpadov je pozitívne využitie odpadov za účelom vyplnenia depresie vzniknutej pri ťažobnej činnosti, čím sa prispeje k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva Slovenskej republiky. Pozitívnym vplyvom bude tiež prinavrátenie dotknutému územiu jeho pôvodnej funkcie – poľnohospodárska pôda. Celkovo možno vplyvy navrhovanej činnosti na zdravie hodnotiť ako pozitívne.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Priamo dotknuté pozemky navrhované pre realizáciu činnosti sú súčasťou území, ktoré sú predmetom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Chránené vodohospodárske oblasti nebudú navrhovanou činnosťou dotknuté. Navrhovaná činnosť bude mať po dokončení kompletnej rekultivácie významne pozitívny vplyv na biodiverzitu predmetnej lokality, ako aj na chránené územia (ochranné pásmo NP, NATURA 2000).

Záverečné vyhodnotenie

OU BR v rámci zisťovacieho konania z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o EIA vychádzalo zo zámeru navrhovanej činnosti, pričom použilo aj kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o EIA, uvedené v prílohe č. 10 zákona o EIA, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Kritériá pre zisťovacie konanie boli zodpovedané v zámere navrhovanej činnosti, ako aj v stanoviskách dotknutých orgánov, a následne posúdené príslušným orgánom, z čoho vyplynulo, že sa daná činnosť nebude posudzovať.

Vplyv emisií z navrhovanej činnosti hodnotíme ako málo významný nepriaznivý vplyv. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na nerastné suroviny, nakoľko tieto boli v dotknutom území, ktoré sa má rekultivovať vydobyté. Vplyvy na miestnu klímu, charakteru zmien teploty vzduchu, jeho prúdenia, či vplyv na tvorbu hmľu, sa v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nepredpokladajú. Celkovo možno vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia za pozitívny, nakoľko rekultiváciou územia lomu dôjde k minimalizácii prachových emisií uvoľňovaných do okolitého prostredia. Riziko kontaminácie podzemnej a povrchovej vody následkom realizácie navrhovanej činnosti existuje len v súvislosti s možnosťou vzniku neštandardných situácií, napr. uvoľnenie palív a olejov z palivových jednotiek vozidiel a mechanizmov následkom nehôd, zlého technického stavu vozidiel a mechanizmov, zlyhaním ľudského faktora a podobne. Toto riziko však nie je signifikantne vyššie než v prípade samotnej ťažby suroviny v tomto dobývacom priestore a má povahu len možného rizika spojeného prakticky s akoukoľvek ľudskou, resp. priemyselnou činnosťou. Pri navrhovanej činnosti sa budú využívať výlučne inertné odpady, ktoré sú pre tento účel legislatívne vymedzené a vhodné. Realizácia navrhovanej činnosti má povahu len možného rizika pri zlyhaní nasadenej mechanizácie a dopravných vozidiel a to predovšetkým v dôsledku uvoľnenia látok ropnej povahy, alebo iných prevádzkových kvapalín. Počas realizácie navrhovanej činnosti je preto potrebné dôsledne zabezpečiť, aby z nasadených mechanizmov a dopravných vozidiel nedochádzalo k únikom týchto ropných látok do pôdy, horninového prostredia a k následnému znečisteniu povrchových alebo podzemných vôd. Opatrením voči takýmto skutočnostiam je predovšetkým pravidelný servis a údržba mechanizmov a dopravných vozidiel. Vznikom násypu založenom na stupňoch, dôjde ku vzniku situácie, ktorá rieši úpravu dna lomu, odvalov, i zabezpečenie nebezpečných otvorov a priehlbín, a územie likvidovaného lomu uvádza do bezpečného stavu. Konečná úprava terénu bude spočívať v zalesnení samo náletom, resp. riadenou sukcesiou. Prítomnosť vegetácie spôsobí, že vrchné časti pôdy budú ochránené pred vplyvom dažďa a vetra, čím sa zlepši ich celková kvalita a zabráni sa nežiadúcim vplyvom. Tento pozitívny vplyv bude trvalý a významný. Realizácia navrhovanej činnosti predstavuje rekultiváciu územia a úpravu terénu samo náletom, resp. riadenou sukcesiou. V realizačnej etape predpokladáme zvýšený negatívny vplyv na faunu a flóru z dôvodu častého pohybu vozidiel a hluku, čo spôsobí úbytok vegetácie a vyrúšenie živočíchov nie však signifikantne nad mieru predchádzajúcej banskej činnosti v dotknutom území. Tento vplyv bude

významný avšak krátkodobý. Po ukončení rekultivácie bude výsledkom obnovená plocha začlenená do okolitého prostredia, ktorá bude pozitívne vplyvať na faunu a flóru v okolí. Tento vplyv bude trvalý a preto ho hodnotíme ako menej významný, dlhotrvajúci, pozitívny vplyv. Konečná úprava terénu bude spočívať v zalesnení v zmysle Plánu technickej rekultivácie lesných pozemkov (PTRLP) a Plánu biologickej rekultivácie lesných pozemkov (PBRLP). Počas realizačných prác nepredpokladáme signifikantný vplyv na štruktúru krajiny, jej obraz alebo využívanie. Po ukončení realizačných prác bude územie zatravnené samo náletom, resp. riadenou sukcesiou, čo bude pozitívne vplyvať na štruktúru krajiny a bude prirodzene dotvárať krajinný obraz. Tento vplyv bude trvalý a z tohto dôvodu ho hodnotíme ako významný, dlhotrvajúci pozitívny vplyv na štruktúru krajiny a krajinný obraz.

Z predbežného hodnotenia jednotlivých vplyvov navrhovanej činnosti a ich vzájomného spolupôsobenia s vplyvmi existujúcich činností vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v hodnotenom území v porovnaní so súčasným stavom ani počas výstavby ani počas prevádzky. Predpokladáme, že navrhovaná činnosť počas výstavby a počas prevádzky neovplyvní zdravie ľudí.

OU BR konštatuje, že v rámci realizácie navrhovanej činnosti nebude dochádzať k významným negatívnym vplyvom na životné prostredie a obyvateľstvo. Krajina a prírodné hodnoty jednotlivých zložiek životného prostredia ostanú zachované.

OU BR vyhodnotilo navrhovanú činnosť uvedenú v zámere navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a jej rozsahu a zároveň v kumulácii s činnosťami vykonávanými v okolí miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Ide o navrhovanú činnosť, ktorej účelom je rekultivácia územia s využitím inertného odpadu. Po vydobytí vyčíslených vyťažiteľných zásob nerastu bude ložisko vyhradeného nerastu – stavebného kameňa (kremičitá pararula) na pozemkoch parc. KN C 1226, 1200/7 v kat. území Braväcovo považované za vydobyté. Likvidácia lomu sa plánuje uskutočniť vyplnením vnútra lomu vhodným povoleným materiálom, za vzniku násypu, ktorý bude výškovo rozčlenený na stupne. Spätné zasypávanie vyťažených priestorov lomov sa považuje za činnosť vykonávanú banským spôsobom. Ide o súčasť technickej rekultivácie, ktorá slúži na zahľadenie ťažobnej činnosti, ktorou v teréne vznikla depresia. Navrhovaným spôsobom orientovania stupňov v lome bude vytvorený pomerne priaznivý geomorfologický priebeh vzhľadom povrchu násypu, vhodný na zalesnenie. Na rekultiváciu bude v lome použitý zásypový materiál v objeme cca 40 000 ton ročne. Zásypový materiál bude predstavovať inertné odpady v súlade so zákonom č.79/2015 Z. z. o odpadoch. Parcela sa nachádza mimo územia NP Nízke Tatry, avšak v jeho ochrannom pásme (2. stupeň ochrany). Predmetné územie leží mimo ochranného pásma vodného zdroja. V blízkosti parcely preteká potok Leňuška.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, OU BR vyhodnotilo predpokladané vplyvy súvisiace s realizáciou navrhovanej činnosti, s ohľadom na ich význam, vlastnosti a očakávaný rozsah (pravdepodobnosť, predpokladaný rozsah, predpokladaný účinok, trvanie, frekvenciu a reverzibilitu, vrátane možnej kumulácie s okolitými činnosťami), ako environmentálne prijateľné.

K navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 12ks stanovísk od dotknutých orgánov, ktoré boli súhlasné, väčšina bez pripomienok alebo obsahovali pripomienky súvisiace s dodržaním všeobecne platných právnych predpisov alebo obsahovali pripomienky potrebné na objasnenie informácií vyplývajúcich zo zámeru navrhovanej činnosti, na základe ktorých OU BR požiadalo navrhovateľa o doplňujúce informácie. OU BR s poukazom na doručené stanoviská a navrhovateľom doručené doplňujúce informácie, má za to, že navrhovaná činnosť je v dotknutom území akceptovateľná a environmentálne prijateľná za dodržania podmienok na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie určených v tomto záväznom stanovisku.

Pripomienky vyplývajúce z dodržiavania všeobecne platných záväzných predpisov vo veci ochrany životného prostredia je navrhovateľ povinný dodržiavať pri realizácii navrhovanej činnosti, a preto neboli osobitne zapracované v časti opatrení.

OU BR, OSZP dôkladne preštudoval všetky doručené stanoviská a podrobne sa zaoberal ich vyhodnotením v odôvodnení záväzného stanoviska, nie pri každom bode stanoviska zvlášť. V časti záväzného stanoviska „opatrenia na zabránenie a zmiernenie znečisťovania životného prostredia“, sa uviedli podmienky, ktoré majú povahu eliminovania, alebo zmiernovania vplyvu na životné prostredie navrhovanej činnosti.

OU BR na základe preskúmania a zhodnotenia predloženej navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude navrhovaná činnosť predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené v záväznom stanovisku. Navrhovanú činnosť je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých zákonom stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Upozornenie:

Podľa § 29 ods. 14 zákona o EIA dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať o záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Podľa § 38 ods. 6 zákona o EIA rozhodnutie povoľujúceho orgánu musí obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní, v záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania alebo v záverečnom stanovisku, alebo spôsob, akým sa s uvedenými podmienkami navrhovateľ v rámci prípravy dokumentácie vysporiadal.

Poučenie

Podľa § 29 ods. 16 zákona o EIA, proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania, v ktorom príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena

- a) bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, môže podať odvolanie len navrhovateľ,
- b) nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, môže podať odvolanie len dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, a dotknutá verejnosť podľa § 3 písm. t) zákona o posudzovaní vplyvov.

Proti tomuto záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania možno podať do 15 dní odo dňa doručenia odvolanie podľa § 29 ods. 17 zákona o EIA na príslušný orgán, ktorý ho vydal.

V prípade dotknutej verejnosti podľa § 3 písm. t) zákona o posudzovaní vplyvov sa za deň doručenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania považuje prvý deň zverejnenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov v centrálnom informačnom systéme.

Toto záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. Zuzana Adameková, PhD.
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Suffix: 10151

Doručuje sa

DETOX s.r.o., Zvolenská cesta 138, 974 05 Banská Bystrica, Slovenská republika
Obec Bravčovo, Bravčovo 196, 976 64 Beňuš, Slovenská republika

Na vedomie

Obvodný banský úrad Banská Bystrica, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica 1
Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP, OOP, Nám. L. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica 1
Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica 1

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Brezno, Rázusova 18, 977 01 Brezno 1

Okresný úrad Brezno, OZSP, PLO, OCDPK, Nám. gen. M.R. Štefánika 40, 977 01 Brezno

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor odpadového a obehového hospodárstva, Námestie
Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava - mestská časť Staré Mesto